

1610 *neque sibi neque Reipublicae conducere arbitrari; verendum enim esse, ne, inde in Hispanorum animis suspitione oborta, difficilior ad tranquillitatem pacemque retinendam via inveniat.*

*Veneri
militum de-
lectum de-
cernunt.*

*Pauli
Pontificis
mandata
ad Costam
legatum,
ut Allobrogi
& Fuentano
militum
missionem
suadeat.*

Illico vero, ut bina peditum exterorum millia conscriberentur, atque in limitaneas urbes oppidaque mitterentur, decernitur. Cum Pontifice per Joannem Mocenicum actum: summa, qua pollet auctoritate, hos armorum motus comprimi studeat, ne in Italia ingens incendium totius christianae reipublicae catholicaeque religionis damno exoriatur; in qua sane una cum pace tuenda semper omnibus officiis ac viribus cum Pontifice Senatum consensurum. Hæc grata sibi admodum extitisse, amplissimis verbis Paulus significavit, utpote quæ a Senatu summa prudentia prædito proficiscerentur, cujus consilia magni facere, ab iisque minime recessurum affirmabat, cuncta brevi, tranquilla ac pacata fore optima spe nixus. Statimque Costæ, in Allobrogibus legato, mandavit, cum Carolo ac Fuentano agens, utrimque, ut copiae dimitterentur, cunctos ingenii nervos intenderet. At in tanta animorum acerbitate ac diffidentia, in tanta consiliorum perplexitate, haud facile erat quidquam in commune bonum obtinere; cum Carolus primum ab Hispanis, qui potentiores essent, dimitti milites æquum esse affirmaret: si prior ipse missionem faceret, inermem Hispanorum injuriis, quorum in se voluntatem expertus fuisset, expositum iri. Contra vero Hispani, ab eo qui inferior sit, qui aggredi Insuabres volebat, initium armorum deponendi faciendum esse, ajebant. Costa, ut Fuentanum flecteret, suum a secretis Mediolanum mittit, qui ipsum animam fere agentem offendit, idcirco copiam alloquendi non habuit. At paulo post, cum aliquantisper levare videretur, introductus, responsum a Fuentano accepit, gratificari se quidem Pontifici cupere; verum ex Hispania Regis sententiam expectandam, neque antea quidquam certi statui posse. Itaque infecto negotio Augustam Taurinorum regreditur. Ea re cognita, Pontifex Internuncio mandat: statim Mediolanum se conferat, omniaque cum Fuentano experiatur, ut armorum motus comprimantur. Sed dum ad iter se comparat, invalescente morbo, reluctantem licet sen-